

Patiëntenvoorlichting

Spreekuur uroloog en gynaecoloog

Locatie Schagen

In overleg met uw behandelend arts bent u voor uw klachten verwezen naar een gezamenlijk spreekuur van een uroloog, gynaecoloog en incontinentieverpleegkundige. In deze folder leest u de praktische gang van zaken. U komt voor dit spreekuur naar locatie Schagen van Noordwest Ziekenhuisgroep.

Deze brochure geeft algemene voorlichting en is bedoeld als extra informatie naast het gesprek met uw behandelend arts. Door bijzondere omstandigheden kan de gang van zaken veranderen. Uw uroloog bespreekt dit altijd met u.

Vragenlijst en plasdagboekje

U heeft een informatiepakket ontvangen met daarin onder andere een vragenlijst en een plasdagboekje (mictiedagboekje). U ontvangt dit pakket thuis per post of u heeft het meegekregen tijdens uw polikliniekbezoek in het ziekenhuis.

Vragenlijsten

Om uw klachten goed in kaart te brengen is het belangrijk dat uw alle vragenlijsten zorgvuldig invult. De vragen gaan over allerlei onderwerpen die samenhangen met uw incontinentieklachten.

Plasdagboekje

Het is belangrijk dat wij uw vochthuishouding kennen. Hiervoor moet u in het dagboekje bijhouden hoeveel vocht u drinkt, hoe vaak u plast, hoeveel u plast en hoe u urine verliest. Elke keer als u plast doet u dit in een maatbeker.

Uw medicijnen

Het is belangrijk dat wij precies weten welke medicijnen u gebruikt. U kunt een recent overzicht van uw medicijnen aanvragen bij uw apotheek. Noteer vooral de medicijnen waarvoor u gevoelig bent.

Uw afspraak op de polikliniek

Uw voorbereiding

Als u naar de polikliniek komt voor uw afspraak, dan is het volgende belangrijk:

- neem de ingevulde vragenlijsten, uw medicatielijst en het plasdagboekje mee
- zorg dat u een goed gevulde blaas heeft

Onderzoeken

De continentieverpleegkundige doet bij u een flowmetrie-onderzoek en bepaalt daarna een echo residu. Ook moet u plassen. Van de opgevangen urine wordt voor onderzoek een urinemonster naar het laboratorium gestuurd. Aansluitend deze onderzoeken heeft u een gesprek met de uroloog en gynaecoloog.

Verder krijgt u een lichamelijk onderzoek en, als dit nodig blijkt, een cystoscopie (blaasonderzoek).

Resultaten

Als alle onderzoeken gedaan zijn, krijgt u aansluitend een gesprek met de artsen over de resultaten van de onderzoeken.

Houdt u er rekening mee dat deze afspraak in totaal ongeveer een half uur duurt.

Onderzoeken

Flowmetrie

Een flowmetrie is een onderzoek dat de kracht van de urinestraal en de hoeveelheid uitgeplaste urine meet. Bij dit onderzoek moet u in een trechter urineren. Het is belangrijk dat u een volle blaas heeft en goede aandrang voelt om te plassen. U krijgt meteen de uitslag na het onderzoek.

Echo residu

Bij een echo residu meten we met geluidsgolven de blaasinhoud (het residu) nadat u heeft geplast. Om het residu in de blaas te kunnen meten, maken wij gebruik van een zogenoemde echokop, die wij ongeveer 3 cm boven het schaambeentje plaatsen. Hiermee worden geluidsgolven uitgezonden en de echo (terugkaatsing) hiervan weer opgevangen. De echo's worden omgezet in lichtpuntjes, die dan op een monitor zichtbaar zijn. De huid van het te onderzoeken gebied smeren wij in met een niet-vette gelei om te voorkomen dat er lucht tussen de echokop en de huid komt. Het onderzoek duurt ongeveer 5 minuten. U krijgt meteen de uitslag na het onderzoek.

Cystoscopie (blaaskijkonderzoek)

Een cystoscopie is een inwendig onderzoek van de plasbuis en de blaas. Dit onderzoek wordt uitgevoerd met een cystoscoop. Dit is een dunne holle buis gevuld met glasvezels of een lenzensysteem, die aangesloten is op een lichtbron. Via een lens op het uiteinde van de cystoscoop kan de specialist door een kijker in de plasbuis en de blaas kijken. Er bestaan buigzame (flexibele) en metalen (starre) cystoscopen. Beide kunnen voor vrouwen worden gebruikt. Een cystoscopie wordt verricht als er afwijkingen worden vermoed in plasbuis of blaas, bijvoorbeeld bij plasproblemen, bloedverlies via de urine of controle van blaaspoliepen.

Een cystoscopie is een veilig onderzoek met weinig risico's. Wel ligt u tijdens het onderzoek met het onderlichaam ontkleed met gespreide benen op beensteunen op een onderzoekstafel. Veel patiënten vinden dit een vervelende houding. Het spreekt voor zich dat we u zo goed mogelijk proberen te begeleiden en goed uitleggen wat er gaat gebeuren. Het onderzoek duurt ongeveer een kwartier. U kunt

na het onderzoek meteen naar huis. U mag gewoon autorijden of fietsen.

Vorbereiding onderzoek

Voor het onderzoek is geen speciale voorbereiding nodig. Het onderzoek vindt poliklinisch plaats door de uroloog in het bijzijn van een verpleegkundige. De verpleegkundige brengt u naar de kleedkamer waar u de kleding van het onderlichaam kunt uittrekken. U houdt uw kleding van het bovenlichaam aan. U neemt plaats op de scopietafel en u legt uw benen gespreid in beensteunen. Eerst wordt uw vagina gereinigd met vloeistof. Daarna spuit de uroloog verdovingsgelei in de plasbuis. Deze gelei verdooft het slijmvlies van de plasbuis en dient bovendien als glijmiddel voor de cystoscoop.

Uitvoering onderzoek

De uroloog brengt de cystoscoop via de plasbuis in de blaas. Het is daarbij belangrijk dat u zich zoveel mogelijk ontspant. Vervolgens brengt de uroloog via de cystoscoop spoelvloeistof in de blaas. Het kan zijn dat u daardoor aandrang krijgt om te plassen. U hoeft zich geen zorgen te maken: de uroloog zorgt ervoor dat uw blaas niet overvol raakt. De binnenkant van de blaas is door de spoelvloeistof goed zichtbaar op een beeldscherm. Als u dat wilt, kunt u zelf meekijken. De uroloog bekijkt en onderzoekt vervolgens de blaas. Afhankelijk van het type cystoscoop - een starre of een flexibele - ledigt de uroloog de blaas of plast u de spoelvloeistof zelf uit.

Mogelijke bijwerkingen na een cystoscopie

Het kan zijn dat u na het onderzoek last heeft van:

- een branderig gevoel bij het plassen (eerste uren tot enkele dagen)
- versterkte aandrang om te plassen
- wat bloed in de urine: u hoeft zich hier geen zorgen over te maken

Om de urinewegen schoon te spoelen, is het belangrijk dat u na het onderzoek veel drinkt: zo'n 1,5 tot 2 liter per dag.

Wanneer waarschuwt u het ziekenhuis?

Waarschuw het ziekenhuis:

- bij meer dan 38,5 graden koorts
- als eventuele klachten na enkele dagen niet overgaan
- als u moeilijk kunt plassen

Tijdens kantooruren kunt u contact opnemen met de polikliniek urologie. 's Avonds en in het weekend kunt u contact opnemen met de huisartsenpost.

Uw vragen

Als u nog vragen heeft, stelt u ze dan gerust aan uw behandelaar of een medewerker van de polikliniek urologie, locatie Den Helder. Dat kan van maandag tot en met vrijdag van 08:30 tot 16:30 uur, telefoon 0223 - 69 6564.

Wij sturen een digitale brief naar uw huisarts. Hierin informeren wij hem/haar over uw behandeling.